

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ
VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA
VILNIAUS APSKRITIES VIRŠININKO ADMINISTRACIJA

2005 m. gegužės 18 d. Nr. 1040-1-31
Vilnius

Vilniaus apskrities viršininko administracija (toliau – Apskritis) yra Valstybės institucija, kuri įgyvendina Vilniaus apskrities rajonuose Vyriausybės socialinio aprūpinimo, švietimo, kultūros, sveikatos priežiūros, teritorijų planavimo, žemės naudojimo ir apsaugos, žemės ūkio, aplinkosaugos ir kitų sričių programą.

Apskritis, vykdydama 16 valstybės biudžeto lėšomis finansuojamų programų, įgyvendina 2004 metams pavestas funkcijas.

Vykdamas Valstybės kontrolės 2004-06-14 pavedimą Nr. 1040-1 Apskirtyje atliktas valstybinis auditas. Auditas pradėtas 2004-06-14 ir baigtas 2005-05-18.

Audito tikslas įvertinti vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2004 metų finansinių ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo. Atlikome šių 2004-12-31 finansinių ataskaitų auditą: Išlaidų sąmatų vykdymo balanso, Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitos, kitų Formų (Nr. 3, 4, 5, 6, 7, 8, B-1, B-2, B-5, B-11, B-12) jų priedų ir aiškinamojo rašto. Finansinė atskaitomybė parengta pagal Lietuvos Respublikos Finansų ministro 2004-12-29 įsakymu Nr. 1K-413 patvirtintas formas.

Vilniaus apskrities viršininko administracija, kodas 188601845, yra biudžetinė įstaiga, finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto. Jos buveinė yra Europos aikštė 1, LT-09308 Vilnius.

Vilniaus apskrities viršininko administracijai vadovavo viršininkas Feliksas Kolosauskas, o nuo 2004-12-29 Apskrities viršininkas yra Gintaras Gibas. Apskrities Apskaitos ir finansų departamentui vadovauja Inolė Juozėnienė, už buhalterinę apskaitą atsakinga Apskaitos ir biudžeto skyriaus vedėja Irina Griščenko.

Audituotos sritys

Atlikdami auditą mes vertinome įvykusias ir finansinėje atskaitomybėje nurodytas ūkinės operacijas, biudžeto formavimo ir vykdymo procesą, vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, apskaitos sistemą, Apskritis sudarytų sutarčių ir sprendimų, susijusių su turto valdymu, naudojimu ir disponavimu juo, teisėtumą.

Ištyrus Apskritis veiklą, apskaitos sistemą ir vidaus kontrolę, nustatčius įgimtos rizikos ir vidaus kontrolės lygį bei siekiant tinkamai suplanuoti savarankiškas audito procedūras, reikalingas audito rizikai sumažinti iki priimtino lygio, buvo parengtos šios audito programos: darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų, išlaidų audito, gautinų ir mokėtinų lėšų audito ir turto audito. Taip pat atliktas suvestinės finansinės atskaitomybės sudarymo teisingumo bei finansinės atskaitomybės rodiklių tikrinimas.

Įvertinus visų Apskričiai pavaldžių biudžetinių įstaigų įgimtą ir kontrolės riziką ir kitus rizikos veiksnius, atrinktos šios Apskričiai pavaldžios biudžetinės įstaigos, buvo vertinama jų vidaus kontrolė ir pagal minėtas audito programas atliekamos savarankiškos audito procedūros:

Pabradės vaikų ir jaunimo pensionatas, kodas 9079766 (Klevų g. 27, Pabradė, LT – 18180, Švenčionių rajonas); Jasiuliškių pensionatas, kodas 9079288 (Jasiuliškių kaimas, Vidiškių seniūnija, Ukmergės rajonas); Strūnos pensionatas, kodas 9079656 (Strūnos kaimas, Vidutinės paštas, Švenčionių rajonas); Prūdiškių pensionatas, kodas 9079584 (Prūdiškių kaimas, Valčiūnų paštas, Vilniaus rajonas.); Pabradės vaikų globos namai, kodas 9098028 (Mokyklos g. 5, Pabradė, Švenčionių rajonas); Ukmergės vaikų globos namai, kodas 9099005 (Vilniaus g. 87, LT – 20170, Ukmergė); Ukmergės specialioji internatinė mokykla, kodas 9098711 (Vytauto g. 20, LT – 20106, Ukmergė); Juodšilių „Šilo“ vidurinė mokykla, kodas 9099502 (A. Mickevičiaus g. 10, Juodšiliai, LT – 14103, Vilniaus rajonas).

Valstybinio audito ataskaita apima tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o finansinės atskaitomybės vertinimas bus nurodytas audito išvadoje, kuri bus paskelbta Valstybinio audito reikalavimų nustatytu laiku.

Valstybinio audito ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Seimui dėl metinės biudžeto įvykdymo apyskaitos, biudžeto projekto ir ataskaitos apie valstybei nuosavybės teise priklausanti turtą, dalis.

Audito apimties apribojimas:

Auditas atliktas vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymu Nr. V-26 (Valstybės kontrolieriaus 2004-01-20 įsakymo Nr. V-12 redakcija) patvirtintais Valstybinio audito reikalavimais. Mes ištyrėme Apskritis ir jai pavaldžių įstaigų vidaus kontrolės aplinką, vidaus kontrolę, įskaitant ir finansų valdymą, atlikome vidaus kontrolės procedūrų testavimą aukščiausiu vidaus kontrolės lygiu. Be to, įvertinome atskirų apskaitos sričių kontrolės

riziką. Audito rizikai sumažinti atlikome savarankiškas procedūras pagal audito programą. Audito programos buvo sudarytos įvertinus kontrolės aplinką, vidaus kontrolės procedūras ir jų veikimą, atsižvelgiant į patvirtintus asignavimus.

Taigi klaidų ir neatitikimų požiūriu įvertinome ne visas ūkinės operacijos ir ūkinius įvykius bei buhalterines sąskaitas, o tik tas, kurias atrinkome savarankiškoms audito procedūroms. Todėl yra audito rizika, kad galėjome nepastebėti kai kurių finansinės atskaitomybės informacijos netikslumų.

Finansinės veiklos rezultatai

Lietuvos Respublikos 2004 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu Apskričiai 2004 metais patvirtinta 68230 tūkst. Lt asignavimų, iš jų – 61515 tūkst. Lt išlaidoms (iš kurių 31197 tūkst. Lt – darbo užmokesčiui) ir 6715 tūkst. Lt turtui įsigyti bei 310 tūkst. Lt iš privatizavimo fondo Apskritis teritorijos bendro plano rengimui. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2004-02-03 nutarimu Nr. 110 patvirtino 2004 metų Lietuvos Respublikos Valstybės biudžeto asignavimų paskirstymą pagal tvirtinamas programas. Be to Lietuvos Respublikos Vyriausybė papildomai skyrė 1040,2 tūkst. Lt iš Vyriausybės rezervo ir 2004-05-19 nutarimu Nr. 592 skyrė 2272,7 tūkst. Lt minimaliai mėnesinei algai ir bazinei mėnesinei algai padidinti. Taigi 2004 metais Apskričiai patvirtinta ir skirta bendra valstybės biudžeto asignavimų suma – 71682,7 tūkst. Lt. Apskritis 2003 metais nepanaudojo 118,8 tūkst. Lt specialiosios programos pajamų, kurios įtrauktos į 2004 metų sąmatą.

Šių lėšų pasiskirstymas pagal lėšų šaltinius pateiktas 1 lentelėje.

Lėšų pasiskirstymas pagal šaltinius

1 lentelė, tūkst. Lt

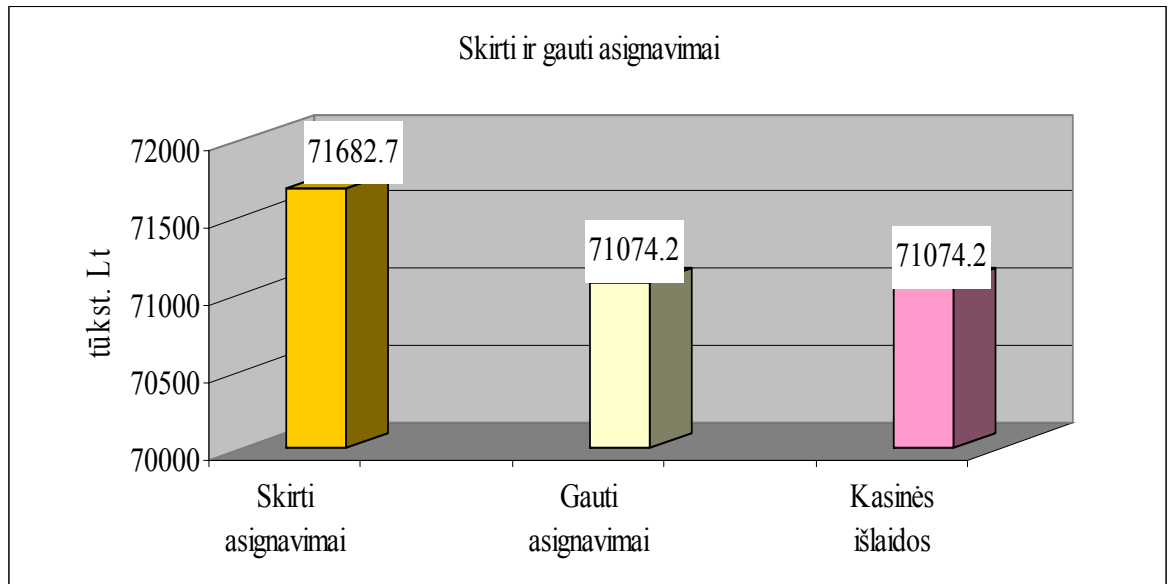
<i>Valstybės biudžeto lėšos viso</i>	<i>Tame skaičiuje</i>		<i>Specialiosios programos pajamos, kurios užskaitytos kaip viršplaninės įmokos į valstybės biudžetą</i>	<i>Iš viso</i>
	<i>Iš Vyriausybės rezervo skirtos lėšos</i>	<i>Iš privatizavimo fondo skirtos lėšos</i>		
71563,9	1040,2	310,0	118,8	71682,7

Palyginus gautus asignavimus su patvirtinta išlaidų sąmata, įskaitant patikslinimus, Apskritis gavo 99,2 % patvirtintų asignavimų.

Apskritis biudžeto išlaidų sąmatų įvykdymo 2005-01-01 apyskaitos duomenimis kasinės išlaidos yra 608,5 tūkst. Lt mažesnės palyginus su patvirtinta sąmata, iš jų 429,1 tūkst. Lt specialiosios programos pajamų.

Apskričiai skirtų ir gautų asignavimų bei kasinių išlaidų palyginimas pateiktas 1 diagramoje.

1 diagrama

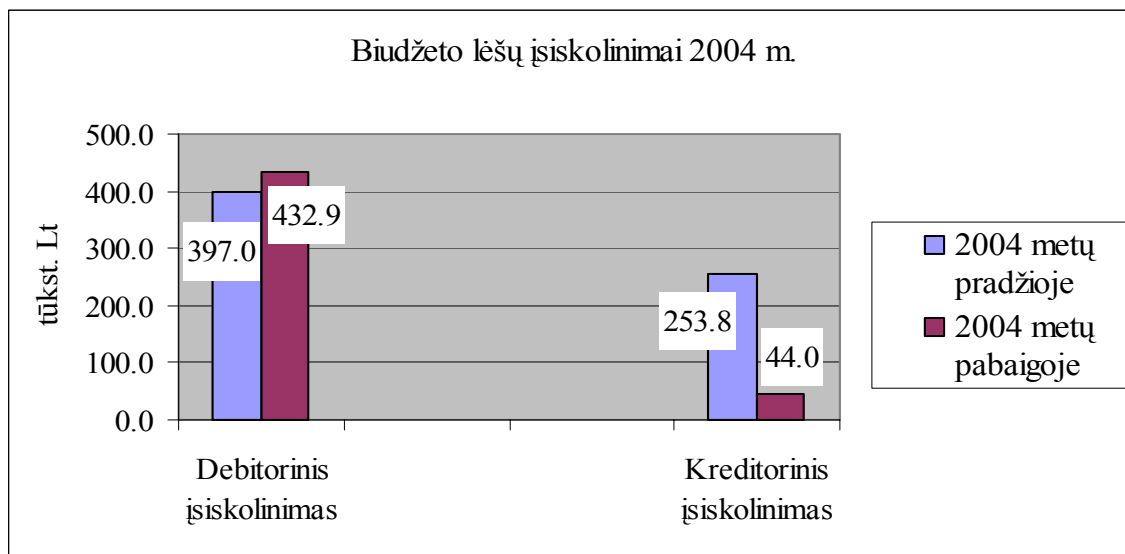

Apskritis 2004 metų materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimui patvirtinta 7764,2 tūkst. Lt, iš jų ilgalaikio materialiojo turto kūrimui ir įsigijimui 7714,1 tūkst. Lt, nematerialiojo turto kūrimui ir įsigijimui 50,1 tūkst. Lt. Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidoms gauta ir panaudota 7697,3 tūkst. Lt, tai yra 99,8 %, palyginus su patvirtinta sąmata.

Audito metu nustatyta, kad Apskritis valstybės biudžeto lėšų debitorinis įsiskolinimas 2004-01-01 sudarė 397,0 tūkst. Lt, o 2004-12-31 sudarė 432,9 tūkst. Lt, tai yra padidėjo 35,9 tūkst. Lt. Debitorinis įsiskolinimas susidarė Apskričiai apmokėjus ligos pašalpas, nes negauta lėšų ligos pašalpos iš Valstybinio socialinio draudimo fondo. Taip pat įsiskolinimai susidarė dėl apmokėtų išankstinių sąskaitų už maisto produktus, spaudinių prenumeratą ir kitas prekes. Apskritis biudžeto lėšų kreditorinis įsiskolinimas 2004-01-01 sudarė 253,8 tūkst. Lt, o 2004-12-31 sudarė 44,0 tūkst. Lt, tai yra sumažėjo 209,8 tūkst. Lt. Apskričiai pavaldžios įstaigos liko skolingos už maisto prekes, kurą, šildymą, vandenį ir kt.

Apskritis debitorinio-kreditorinio įsiskolinimo palyginimas pateiktas 2 diagramoje.

2 diagrama

Apskritis, vykdydama 2004 metams patvirtintas programas, biudžeto lėšas naudojo neviršydamą sąmatoje programoms patvirtintų asignavimų.

Audito metu nustatyta

Apskritis, vykdydama programą Socialinių paslaugų plėtra globos įstaigose 2004 m. kovo 10 d. sutartimi Nr. (1)-1-16 pervedė viešajai įstaigai (toliau – VŠĮ) Antavilių pensionatui 3398,0 tūkst. Lt t.y. finansavo VŠĮ, nors ši nėra Apskričiai pavaldi įstaiga. Tokiu būdu, pervedama lėšas neteisingai apskaitė jas buhalterinėse sąskaitose ir nesivadovavo Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 162, 163 punktų nuostatomis.

Apskritis, pirkdama paslaugas (socialinių paslaugų plėtros globos įstaigose programos vykdymui) iš VŠĮ Antavilių pensionato, nesivadovavo Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimais.

Apskritis 2004 m. kovo 26 d. sutartimi Nr. 80-1 VŠĮ Europos geografiniam centrui pavedė rengti ir vykdyti Europos geografinio centro viešosios infrastruktūros sutvarkymo priemonių programą. Tuo tikslu VŠĮ Europos geografinis centras įsipareigojo organizuoti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka statybos rangos darbų pirkimus, parengti ir pasirašyti rangos sutartis su pirkimų laimėtojais, vykdyti darbų užsakovo funkcijas, prižiūrėti ir kontroliuoti objektų statybos darbų eigą, atlikimo kokybę, operatyviai spręsti iškilančias problemas, organizuoti atliktų darbų priėmimus ir kt.

Apskritis, viešajai įstaigai sutartimi pavesdama organizuoti viešuosius pirkimus ir pati nesudarydama pirkimo sutarties, nesilaikė Viešųjų pirkimų įstatymo 12 straipsnio reikalavimų.

Taip pat nustatyta, kad Apskritis pagal VŠĮ Europos geografinio centro pateiktą darbų atlikimo aktą ilgalaikį materialųjį turtą užpajamavo didesne verte, negu nurodyta sąskaitose faktūrose. Įsigytas ilgalaikis turtas apskaitoje apskaitytas nesivadovaujant Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 28 punkto nuostatomis.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2004-02-09 nutarimu Nr. 140 paskirstė 2004 metams kapitalo investicijas pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus. Apskričiai 2004 metais buvo skirta 500 tūkst. Lt VŠĮ Vilniaus gimdymo namų kapitaliniam remontui. Šios lėšos buvo skirtos pastatų, kuriuos patikėjimo teise valdo Apskritis ir kurie viešajai įstaigai yra perduoti pagal panaudos sutartį, stogo renovacijai, pakeisti vidaus ir išorės duris. Be to, Gimdymo namai įrengė automobilių stovėjimo aikštelę. Šios aikštelės įrengimas buvo numatytas 2005 – 2007 metų „Energijos taupymo paketai ir jų nauda“ projekte. Minėtiems darbams atlikti VŠĮ Vilniaus gimdymo namai paskelbė supaprastintą atvirą konkursą ir dėl darbų vykdymo sudarė su UAB „Stogų šalis“, A.B Žurauskų įmonė „Domicatio“, UAB „Hronas“ sutartis. Apskritis neorganizavo viešųjų pirkimų VŠĮ Vilniaus gimdymo namų kapitaliniam remontui vykdyti ir taip nesilaikė Viešųjų pirkimų įstatymo 12 straipsnio reikalavimų.

Apskritis minėtiems darbams atlikti tiekėjams sumokėjo 500,0 tūkst. Lt, iš jų 362,7 tūkst. Lt už stogo renovaciją ir pakeistas duris, o už automobilių stovėjimo aikštelės įrengimą – 137,3 tūkst. Lt. Nustatyta, kad Apskritis, atlikusi ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimo darbus, nepadidino turto vertės. Taip pat Apskritis į ilgalaikio turto sąskaitą neįtraukė objekto – automobilių stovėjimo aikštelės, kurios vertė 137,3 tūkst. Lt, ir neatliko statinio registracijos, kaip tai nustatyta Nekilnojamojo turto registro įstatymo 9 straipsnyje.

Apskritis, tvarkydama šių lėšų apskaitą, neįtraukė faktiškai padarytų 500 tūkst. Lt išlaidų į faktinėms išlaidoms apskaityti skirtą 200 subsąskaitą „Išlaidos iš biudžeto“, tačiau Išlaidų sąmatų vykdymo 2005-01-01 balanse (Forma Nr. 1, suvestinė) atvaizdavo 200 subsąskaitoje, kaip nebaigtą statybą. Apskritis sudarė balansą nesant įrašų buhalterinėse sąskaitose ir apskaitos registruose.

Taigi Apskritis, atlikusi pastatų rekonstravimo darbus ir įrengusi statinį, 500 tūkst. Lt nepadidino turto vertės, kaip to reikalauja Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 30 punkto nuostatos. Be to, Apskritis, vykdydama VŠĮ Vilniaus gimdymo namų kapitalinio remonto programą, nevedė faktinių išlaidų apskaitos ir į apskaitos registrus neįtraukė 500 tūkst. Lt, taigi nesilaikė minėtos tvarkos IX skyriaus „Išlaidos“ nuostatų.

Audito metu nustatyta, kad Apskritis patikėjimo teise valdomas ir pagal panaudos sutartis perduotas viešosioms įstaigoms ilgalaikis turtas (34394,8 tūkst. Lt) yra atvaizduotas suvestinėje finansinėje atskaitomybėje, remiantis viešųjų įstaigų pateiktomis Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2004 metų apyskaitomis (Forma Nr. 3). Apskritis šio turto apskaitos netvarko,

kaip to reikalauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 1429 „Dėl turto apskaitos tvarkos ataskaitai apie valstybei arba savivaldybei nuosavybės teise priklausantį turtą rengti patvirtinimo“ 11 punktas. Be to, nustatyta, kad ilgalaikio turto nusidėvėjimą apskaičiuoja panaudos gavėjai.

Audito metu nustatyta, kad Strūnos, Jasiuliškių, Prūdiškių ir Pabradės vaikų ir jaunimo pensionatai specialiųjų programų lėšas naudojo darbuotojų darbo užmokesčiui, komandiruočių ir kitoms išlaidoms, nesusijusioms su bazinių paslaugų teikimu. Gauti valstybės biudžeto asignavimai šių programų vykdymui turėtų būti naudojami tik išlaidoms, tiesiogiai susijusioms su bazinių paslaugų teikimu.

Remiantis išvardytais faktais, Apskirtyje nustatytos nepakankamos vidaus kontrolės procedūros dėl turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo, todėl yra rizika, kad turtas gali būti naudojamas netinkamai. Apskritis patikėjimo teise valdomo ir pagal panaudos sutartis perduoto ilgalaikio turto nusidėvėjimą apskaičiuoja panaudos gavėjai. Yra rizika, kad Apskritis patikėjimo teise valdomo ir pagal panaudos sutartis perduoto ilgalaikio turto nusidėvėjimas gali būti paskaičiuojamas neteisingai. Be to Apskirtyje nustatytos nepakankamos vidaus kontrolės procedūros, užtikrinančios biudžeto asignavimų naudojimą pagal nustatytą paskirtį.

Kiti pastebėjimai

Audito metu nustatyta, kad Apskritis įsigyto ilgalaikio (nekilnojamo) turto apskaitos registruose ir pirminiuose apskaitos dokumentuose nurodytos vertės yra teisingos, tačiau minėtų apskaitos registrų duomenys neatitinka Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2004 m. apyskaitos (Forma Nr. 3, metinė) duomenų. Naujai įsigytas ilgalaikis materialusis turtas (962,0 tūkst. Lt) nėra įtrauktas į Formą Nr. 3 kaip naujai įsigytas turtas.

Audito metu pastebėta, kad individualus Apskritis patvirtintas sąskaitų planas neatitinka Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pateikto pavyzdinio sąskaitų plano. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2004-12-29 įsakymu Nr. 1K-413 patvirtintos biudžetinių įstaigų finansinės atskaitomybės formos, kuriose nurodomos pavyzdinio sąskaitų plano subsąskaitos. Todėl Apskritis, sudarydama Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2004 m. apyskaitą (Forma Nr. 3), neteisingai įrašė 019 subsąskaitos duomenis. Pagal pavyzdinį sąskaitų planą 019 subsąskaita skirta nematerialiam turtui apskaityti, tačiau Apskritis šioje sąskaitoje apskaitė kitą materialųjį turtą. Tokiu būdu pateikė iškraipytą informaciją apie nematerialųjį turtą už 2657,1 tūkst. Lt.

Apskritis apskaitos ir biudžeto skyriaus darbuotojai taisymus apskaitos registruose atlieka nesilaikydami Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 18 straipsnio reikalavimų.

Apskritis nesilaikė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-10-19 nutarimo Nr. 1250 „Dėl pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto

nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos patvirtinimo“ 2.1 punkto ir į ilgalaikio turto buhalterinę sąskaitą įtraukė turta, kurio vertė mažesnė negu 500 Lt.

Audito metu pastebėta, kad Apskaitos ir biudžeto skyriaus vedėja Irina Griščenko tiesiogiai pavaldi ir atskaitinga Apskaitos ir finansų departamento direktorei Inolei Juozėnienei ir Apskritis viršininkui Gintarui Gibui. Tai prieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992-03-31 nutarimu Nr. 205 patvirtintų Biudžetinių įstaigų vyriausiųjų finansininkų (buhalterių) nuostatų 4 punkto reikalavimams.

Apskričiai pavaldžios biudžetinės įstaigos

Pavaldžiose įstaigose nustatyti Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos nesilaikymo atvejai:

Ukmergės specialiojoje internatinėje mokykloje klaidas taiso ne perbraukdami klaidingą tekstą ar skaičių taip, kad būtų galima jį perskaityti. Šalia ištaisyto įrašo nepasirašo taisomą dokumentą sudarę asmenys, nenurodoma taisymo data. Nesilaikoma Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos 18 straipsnio reikalavimų.

Prūdiškių pensionato 2004 metų finansinės atskaitomybės duomenys neatitinka 2005-01-01 buhalterinių sąskaitų duomenų ir taip nesilaikoma Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos 17 straipsnio reikalavimų.

Ukmergės vaikų globos namų direktoriui, nesilaikant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimo Nr. 511 4 punkto reikalavimų, buvo neteisingai skaičiuojamas priedas prie darbo užmokesčio, todėl 2004 m. permokėta 1264,01 Lt. Globos namai 2005-05-09 raštu Nr. (V9)-210 pranešė, kad iš 2005 metų sausio mėnesio priskaičiuoto direktoriui darbo užmokesčio išskaičiuota minėta suma.

Audito metu nustatyta, kad Ukmergės specialiojoje internatinėje mokykloje 2004 metais nebuvo mokama darbuotojams už darbą nakties ir švenčių metu, kaip nustatyta Darbo kodekso 193 ir 194 straipsnyje. Atkreipiame dėmesį, kad tai jūsų pavaldžiose įstaigose kartojasi keletą metų. Todėl rekomenduojame sustiprinti šios srities vidaus kontrolę šioje srityje.

Pavaldžiose įstaigose nustatyti Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos nuostatų nesilaikymo atvejai:

– Prūdiškių pensionate nenaudojama 090 subsąskaita „Biudžeto lėšos, sumokėtos iš izdo sąskaitos tiesiogiai tiekėjams“ ir taip nesilaikoma 123 punkto;

– Ukmergės ir Pabradės vaikų globos namuose netvarkoma ilgalaikio turto apskaita pagal subsąskaitas ir taip nesilaikoma 17 punkto;

– Pabradės vaikų globos namuose nesudaromi darbo užmokesčio priskaitymų atskaitymų žiniaraščiai ir taip nesilaikoma 214 ir 215 punktų;

– Pabradės vaikų ir jaunimo pensionatas, kuriam 10,3435 ha žemės (Klevų 39, Pabradė, Švenčionių rajonas; Klevų 27, Pabradė, Švenčionių rajonas; Palaumenio kaimas, Švenčionių rajono savivaldybė; Mokyklos 5, Pabradė, Švenčionių rajonas) perduota pagal panaudos sutartis, neapskaito balanso užbalansinėje sąskaitoje ir taip nesilaikoma 303 punkto.

Palyginus Ukmergės specialiosios internatinės mokyklos atsargų apskaitos registru ir Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2004 m. apskaitos (Forma Nr. 4) duomenis nustatyta, kad minėtoje apskaitoje nėra atvaizduotas kuro, degalų ir tepalų įsigijimas, nurašymas. Be to, Išlaidų sąmatų vykdymo balanse nėra atvaizduoti 230 subsąskaitos „Finansavimas iš biudžeto“ buhalteriniai likučiai metų pradžioje ir metų pabaigoje, tačiau jie nurodyti 232 subsąskaitoje „Finansavimas iš kitų šaltinių“.

Prūdiškių pensionato vyriausioji buhalterė padarė klaidą, todėl 2004 m. biudžeto išlaidų sąmatų įvykdymo ataskaitose (Forma Nr. 2) darbo užmokesčio kasinės išlaidos atvaizduotos neteisingai.

Vertinant Apskritis ir pavaldžių įstaigų 2004 metų finansinės atskaitomybės aiškinamuosius raštus nustatyta, kad Apskritis ir pavaldžių įstaigų aiškinamieji raštai yra neišsamūs, kaip to reikalauja finansų ministro 2004-12-29 įsakymu Nr. 1K-413 patvirtintų Valstybės ir savivaldybių biudžeto vykdymo, biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų programų sąmatų vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių 9 punkto nuostatos ir Apskritis viršininko 2004-11-08 įsakymu Nr. 2.3-8632 patvirtintos Apskritis viršininko administracijos suvestinės finansinės atskaitomybės sudarymo ir administracijos struktūrinių padalinių ir jai pavaldžių biudžetinių įstaigų pateiktų ataskaitinių duomenų kontrolės taisyklės.

Apskritis ir pavaldžios įstaigos Pabradės vaikų ir jaunimo, Jasiuliškių, Prūdiškių pensionatų, Pabradės vaikų globos namų, Ukmergės specialiosios internatinės mokyklos 2004 metų atskaitomybės paaiškinamuosiuose raštuose nepaaiškinti debitoriniai ir kreditoriniai įsiskolinimai pagal išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnius, nepalyginti su metų pradžia, nenurodytos padidėjimo priežastys, nenumatyti konkretūs įsiskolinimo mažinimo terminai, neįvardytos visų įsiskolinimų pagal tiekėjus susidarymo priežastys, nepateikta kita svarbi informacija.

Prūdiškių, Jasiuliškių, Strūnos pensionatai, Pabradės vaikų ir jaunimo pensionatas, Ukmergės vaikų globos namai teikia komunalines paslaugas (elektros, šiluminės, energijos, vandenį, kitas paslaugas) fiziniams ir juridiniams asmenims. Taigi minėtos įstaigos prisiėmė įsipareigojimą mokėti iš įstaigų išlaikymui skirtų valstybės biudžeto lėšų už komunalines paslaugas. Ši veikla nenumatyta įstaigų nuostatuose ir nėra susijusi su jų pagrindine veikla.

Ukmergės vaikų globos namai, nesilaikydami Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 199 punkto reikalavimų, gautas lėšas iš kitų įmonių, įstaigų, organizacijų neapskaitė 176 subsąskaitoje „Atsiskaitymai už pavedimų lėšas“.

Ukmergės vaikų globos namai valgyklos patalpas su įranga perdavė įmonei „Ūkininkas“ pagal 2003-07-11 sutartį, tačiau nenumatė mokesčio už šio turto naudojimą.

Juodšilių „Šilo“ vidurinėje mokykloje (toliau – mokykla) įvertinus vidaus kontrolės aplinką buvo nustatyta, kad buvusio direktoriaus patvirtintos taisyklės ir kitos kontrolės procedūros nepakankamos ir neefektyvios, todėl susidarė sąlygos klaidoms ir apgaulėi atsirasti. Taigi mokykloje vidaus kontrolės nėra. Atsižvelgiant į tai, kad Juodšilių „Šilo“ vidurinėje mokykloje trūksta kai kurių pirminių apskaitos dokumentų, o kiti dokumentai perduoti Vilniaus rajono policijos komisariato nusikaltimų tyrimų skyriui, kuris šiuo metu vykdo ikiteisminį tyrimą, mes negalėjome mokykloje atlikti savarankiškų procedūrų, todėl mes nepasisakysime apie mokyklai 1920,8 tūkst. Lt skirtų asignavimų panaudojimo teisėtumą ir atlikdami Apskritis finansinės ataskaitos (suvestinės) vertinimą nepareikšime nuomonės dėl 1920,8 tūkst. Lt tikrumo ir teisingumo.

Taigi nustatyta, kad Apskirtyje numatytos nepakankamos vidaus kontrolės procedūros, garantuojančios pavaldžių įstaigų finansinių ataskaitų teisingumą ir teisės aktų laikymąsi.

Rekomendacijos

Apskritis vidaus kontrolės sistema sukurta vadovaujantis Lietuvos Respublikos vidaus kontrolę, įskaitant finansų kontrolę, ir vidaus auditą reglamentuojančiais teisės aktais. Vertindami įstaigoje aukščiausio lygio vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, nustatėme, kad ilgalaikio turto, išlaidų, darbo užmokesčio ir socialinio draudimo apskaitos vidaus kontrolės procedūros yra nepakankamai veiksmingos.

Norint pasiekti efektyvesnę Apskritis veiklos valdymą ir skaidrumą, strateginių ir kitų veiklos planų įgyvendinimo rezultatyvumą, turto apsaugą, informacijos ir ataskaitų patikimumą ir išsamumą, sutartinių ir kitų įsipareigojimų tretiesiems asmenims laikymąsi, su visa tai susijusios rizikos veiksnių įvertinimą, valdymą, rekomenduojame Apskritis vadovybei:

- sustiprinti vidaus kontrolės procedūras, užtikrinančias Apskritis ir jai pavaldžių biudžetinių įstaigų finansinių ataskaitų sudarymo teisingumą;
- numatyti papildomas vidaus kontrolės procedūras, kurios užtikrintų teisingą turto, kuris perduotas pagal panaudą viešosioms įstaigoms valdymą, naudojimą, disponavimą juo ir apskaitą;
- numatyti papildomas vidaus kontrolės procedūras, užtikrinančias skirtų biudžeto asignavimų naudojimą pagal nustatytą paskirtį;

Atsižvelgdami į tai, kad pavaldžių įstaigų darbo užmokesčio apskaitos pažeidimai kartojasi daugelį metų, rekomenduojame sustiprinti šios srities vidaus kontrolę.

Tikimės, kad Jūs atsižvelgsite į mūsų rekomendacijas ir apie jų vykdymą informuosite Valstybės kontrolę iki 2005-12-01.

Pažymėtina, kad audito metu buvo geranoriškai reaguojama į auditorių pareikštas pastabas ir pasiūlymus dėl vidaus kontrolės gerinimo. Dėkojame už malonų bendradarbiavimą.

Finansinio audito 4-ojo departamento direktorė

Vita Jurkevičienė

Finansinio audito 4-ojo departamento

Vyriausioji valstybinė auditorė

Liudmila Karalienė

Susipažinau:

Vilniaus apskrities viršininkas

Gintaras Gibas

Apskrities Apskaitos ir finansų departamento direktorė

Inolė Juozėnienė

Apskaitos ir biudžeto skyriaus vedėja

Irina Griščenko